
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תאוריות ביקורתיות של תרבות - 54354

תאריך עדכון אחרון 19-07-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי תרבות-תכנית אישית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רונית פלג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: carola.hilfrich@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב,

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

נדון בתיאוריות ביקורתיות מסורתיות המבינות תרבות במונחים של שליטה/התנגדות וחפצון/אותנטיות, אל מול גישות תיאורטיות מתקדמות ועכשוויות הטוענות שילוב מורכב יותר של חידוש, יצירתיות והבנייה מחדש של יחסי כח בחיי התרבות. כמו כן, נעסוק בחשיבות של תיאוריה ביקורתית לתחומי הדעת והמחקר של לימודי תרבות, במתחים בין תיאוריה ופרקטיקה תרבותית, וביחסים בין תיאוריות של תרבות ומתודולוגיות של חקר התרבות.

בסמסטר הראשון, נעסוק בתיאוריה המרקסיסטית והפסיכואנליזה, עם תשומת לב לניתוח של הגנטיקה התרבותית של הכח, כמו גם בשילובים השיטתיים וההגדרות מחדש של תיאוריות אלה ע"י התיאוריה הביקורתית של אסכולת פרנקפורט, מצד אחד, והתיאוריה הפוסט-קולוניאלית, מהצד השני. לאורך הדיון בצירים אלה נעמיד גישות מתקדמות ועכשוויות לסוגיות המפתח הביקורתיות, מתחומי הפמיניזם הרדיקלי, ההיסטוריה של הסמינטיקה, לימודי הגלובליזציה, לימודי התרבות, והתיאוריה הקוויירית.

מטרות הקורס:

להכשיר סטודנטים לחשיבה ביקורתית בניתוח תרבותי

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לשלב פרדיגמות ופריזמות שונות של חשיבה ביקורתית
- לנתח פרקטיקות, אובייקטים, או מוסדות תרבותיים ופוליטיים באופן ביקורתי
- לדון באפשרויות והגבלות של תיאוריה תרבותית
- לתאם משגים תיאורטיים למצבים ומיקומים תרבותיים מסוימים
- לבקר את היחסים בין תיאוריה ופרקסיס/פרקטיקה

דרישות נוכחות (%) :

100 %

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיון, קריאה צמודה, תגובות בכתב, רפרטים, עבודה מסכמת

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

סמסטר א':

2. Stuart Hall, "Cultural Studies and its Theoretical Legacies," in: *Cultural Studies*, ed. by L. Grossberg, C. Nelson, P. Treichler. London:Routledge 1992: 277-294
<https://tac091.files.wordpress.com/2008/12/hallcsterericallegacies.pdf>
3. קארל מארקס, "הקדמה לביקורת הכלכלה המדינית", בתוך: כתבים נבחרים, (תרגום: יצחק מן) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1957, עמ' 252-255
אנרי לפבר, . מרקסיזם, (תרגום: עירן דורפמן), ת"א: רסלינג, 2005, עמ' 17-30
4. קארל מארקס, "העבודה המנוכרת", בתוך: כתבי שחרות, (תרגום: שלמה אבינרי), ת"א: הוצאת ספרית פועלים, הקיבוץ הארצי, , 1965 עמ' 118-130
5. Rosalind Gill and Andy Pratt, "In the Social Factory? Immaterial Labor, Precariousness, and Cultural Work," *Theory, Culture & Society*, Vol. 25 (7-8), December 2008: 1-30 , <http://tcs.sagepub.com/content/25/7-8/1.full.pdf+html?ijkey&eq;GxL5m.cIE6fj2&keytype&eq;ref&siteid&eq;sptcs>
Andrew Ross, "The New Geography of Work. Power to the Precarious?," *ibid*, 31-49
<http://tcs.sagepub.com/content/25/7-8/31.full.pdf+html?ijkey&eq;1mS7xmnFwT7vM&keytype&eq;ref&siteid&eq;sptcs>
6. קארל מארקס, "האופי הפטישיסטי של הסחורה", בתוך: הקפיטל, כרך א', (צבי וויסלבסקי) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1947-1954, עמ' 58-76
William Pietz, "The Problem of the Fetish I, II," *Res* 9, Spring 85: 5-17, and *Res* 13, Spring 87: 23-46
7. Catharine A. MacKinnon, "Feminism, Marxism, Method and the State: An Agenda for Theory" *Signs* 7,3 (1982):514-544
Arjun Appadurai, "The Thing Itself," *Public Culture* 2006 18 (1): 15-22
8. זיגמונד פרויד, "פסיכולוגיה של ההמון ואנאליזה של האני" (1921), בתוך : כתבי זיגמונד פרויד, תרגום: אריה בר, הוצאת דביר 1968, עמ' 19-78
9. Judith Butler, "Critically Queer," *GLQ* Vol.1, 17-32,
<http://faculty.georgetown.edu/irvinem/theory/JudithButler-CriticallyQueer-1993.pdf>
באטלר, ג'ודית. קוויר באופן ביקורתי. תרגום: דפנה רז. רסלינג, 2015 / רסלינג, 2001, עמ' 23-71
"Disidentification," at
<http://enculturation.net/files/QueerRhetoric/queerarchive/disid.html>
10. תיאודור וו. אדורנו ומקס הורקהיימר, "תעשיית תרבות: נאורות כהונאת המונים", מתוך אסכולת פרנקפורט (מבחר), עריכה מדעית ומבוא מיכאל מי-דן ואברהם יסעור, תרגום: דוד ארן, תל-אביב: ספרית פועלים 1993, עמ' 158-198
משה צוקרמן, "אסכולת פרנקפורט ומושג "חרושת התרבות" בפרספקטיבה היסטורית", בתוך: זמנים מס' 44, אביב 1993, ת"א: אוניברסיטת ת"א, זמורה-ביתן, עמ' 4-21
11. Scott Lash and Celia Lury, *Global Culture Industry*, Cambridge: Polity Press 2007 (excerpts)

12. פרנץ פנון, עור שחור, מסכות לבנות, (תרגום: תמר קפלנסקי), ת"א: ספרית מעריב, 2004,
Homi Bhabha, "Remembering Fanon. Self, Psyche and the Colonial Condition,"
(=&eq;Foreword to *Black Skin, White Masks*, pp. vii-xxv)

13. Jamaica Kincaid, "In History," *Callaloo*, Vol. 20 (1), Winter 1997: 1-7

14. סיכום

סמסטר ב:
בהמשך

חומר חובה לקריאה:
ר' לעיל

חומר לקריאה נוספת:

Agger, Ben, *Cultural Studies as Critical Theory*, London and New York: Routledge
1992

Azzmanova, Albena, "Crisis? Capitalism is Doing Very Well. How is Critical Theory?,"
Constellations 21, no. 3 (2014): 351-365

Bhabha, Homi, "The Commitment to Theory," *Locations of Culture*, London and
New York: Routledge 1994, 19-39

Bourdieu, Pierre, "Structures, Habitus, Power: Basis for a Theory of Symbolic
Power," in *Culture / Power / History*, edited by N.B.Dirks, G.Eley, S.B.Ortner.
Princeton: Princeton University Press 1994: 155-199

Jonathan Culler, Introduction: "What's the point?," in *The Point of Theory. Practices
of Cultural Analysis*, edited by M. Bal and I. E. Boer, New York: Continuum 1994:
13-17

Douglas, Mary, *How Institutions Think*. London: Routledge and K.Paul 1987

Godzich, Wlad, "Foreword: 'The Tiger on the Paper Mat.'" In *Paul de Man: The
Resistance to Theory*. Minneapolis: University of Minnesota Press 1986, ix-xviii

Gramsci, Antonio, *Selections from the Prison Notebooks*, edited and translated by
Q. Hoare and G.N. Smith, New York: International Publishers 1971

גרמשי, אנטוניו, על ההגמוניה. מבחר מתוך "מחברות הכלא", תל אביב: רסלינג 2005
Grossberg, Lawrence, "The Conversation of Cultural Studies," *Cultural Studies* 23,
no. 2 (2009): 177-182

Gunster, Shane, *Capitalizing on Culture: Critical Theory for Cultural Studies*,
Toronto: University of Toronto Press 2004

Hall, Stuart (Ed.), *Culture, Media, Language: Working Papers in Cultural Studies*,
1972-79, London: Hutchinson and CCCS 1981

----- "Cultural Studies: Two Paradigms," in *Culture / Power / History*, edited by
N.B.Dirks, G.Eley, S.B.Ortner. Princeton: Princeton University Press 1994: 520-538

Hesmondhalgh, David, "What Cultural, Critical, and Communication Might Mean:
Why Cultural Studies is a Bit Like Rave Culture," *Communication & Critical/Cultural
Studies* 10, Nos 2/3 (September 2013): 280-284

-
- Marianne Hirsch, "Masking the Subject: Practicing Theory," in *The Point of Theory. Practices of Cultural Analysis*, edited by M. Bal and I. E. Boer, New York: Continuum 1994: 109-124
- Jameson, Frederic *Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism*, Duke University Press 1991
- Kellner, Douglas, *Critical Theory, Marxism, and Modernity*, Baltimore: Johns Hopkins University Press 1989
- "Toward a Critical Media/Cultural Studies," in: *Media/Cultural Studies: Critical Approaches*, ed. by Rhonda Hammer and Douglas Kellner, New York: Peter Lang 2009: 5-24
- Nelson, Cary and Dilip Parameshwar Gaonkar, *Disciplinary and Dissent in Cultural Studies*, New York: Routledge 1996
- Ono, Kent A., "Critical: A Finer Edge," *Communication & Critical/Cultural Studies* 8, no. 1 (March 2011): 93-96
- Rasmussen, David, "Critical Theory Then and Now," *The Journal of Speculative Philosophy* 26, no. 2 (2012): 291-298
- Turner, Graeme, *British Cultural Studies*, London and New York: Routledge 1996
- Williams, Raymond, "Conclusion," *Culture and Society 1780-1950*, London: Chatto and Windus, 1967: 295-338
- *Keywords. A Vocabulary of Culture and Society*, Oxford University Press 1985

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 50 %
הרצאה 25 %
השתתפות 0 %
גשת עבודה 0 %
גשת תרגילים 25 %
גשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין